

Nazwa instytucji

Książnica Cieszyńska

Tytuł jednostki/Tytuł publikacji

Protest przeciw zwołaniu Ogólno-Krajowego Synodu
Konstytucyjnego Kościoła ewang.-augsb. Rzeczypospolitej Polskiej
na podstawie wniosku posła Bobka

Liczba stron oryginału

1

Liczba plików skanów

2

Liczba plików publikacji

2

Sygnatura/numer zespołu

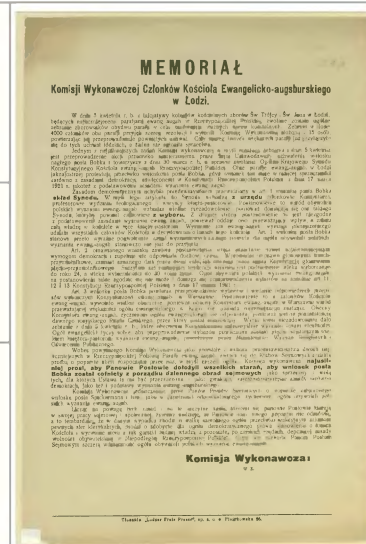
TR 033.076

Data wydania oryginału

1925

Projekt/Sponsor digitalizacji

Dofinansowano ze środków WPR Kultura+

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

NARODOWY
INSTYTUT
AUDIOWIZUALNY

KULTURA+

MEMORIAŁ

Komisji Wykonawczej Członków Kościoła Ewangelicko-augsburskiego w Łodzi.

W dniu 5 kwietnia r. b. z inicjatywy kolegów kościelnych zborów Św. Trójcy i Św. Jana w Łodzi, będących najliczniejszymi parafjami ewang.-augsb. w Rzeczypospolitej Polskiej, zwołane zostało ogólne zebranie zborowników obydwu parafji w celu omówienia ważnych spraw kościelnych. Zebrani w ilości 4000 członków obu parafji przyjęli szereg rezolucji i wyłonili Komisję Wykonawczą złożoną z 15 osób, powierzając jej przeprowadzenie powziętych uchwał. Cały szereg innych większych parafji już przyłączyło się do tych uchwał łódzkich, a żadna nie zgłosiła sprzeciwu.

Jednym z najpilniejszych zadań Komisji wykonawczej w myśl rezolucji zebrania z dnia 5 kwietnia jest przeprowadzenie akcji przeciwko zamierzonemu przez Sejm Ustawodawczy uchwaleniu wniosku nagłego posła Bobka i towarzyszy z dnia 30 marca r. b. w sprawie zwołania Ogólno-Krajowego Synodu Konstytucyjnego Kościoła ewang.-augsb. Rzeczypospolitej Polskiej. Obie parafje ewang.-augsb. w Łodzi jaknajostrzej protestują przeciwko wnioskowi posła Bobka, gdyż wniosek ten staje w rażącej sprzeczności zarówno z zasadami demokracji, uświęconymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 marca 1921 r. jakoteż z podstawowymi zasadami wyznania ewang.-augsb.

Zasadom demokratycznym uchybia przedewszystkiem przewidziany w art. 1 wniosku posła Bobka **skład Synodu**. W myśl tego artykułu do Synodu wchodzi **z urzędu** członkowie Konsystorza, profesorowie wydziału teologicznego i wszyscy księża-pastorowie. Postanowienie to wśród obywateli polskich wyznania ewang.-augsb. wzbudza wielkie niezadowolenie, ponieważ domagają się oni takiego Synodu, któryby powstał całkowicie **z wyboru**. Z drugiej strony postanowienie to jest niezgodne z podstawowymi zasadami wyznania ewang.-augsb., ponieważ oddaje ono przeważający wpływ, a zatem całą władzę w kościele w ręce księży-pastorów. Wyznanie zaś ewang.-augsb. wymaga jaknajszerszego udziału wszystkich członków Kościoła w decydowaniu o losach tego kościoła. Art. 1 wniosku posła Bobka stanowi przeto wyraźne pogwałcenie zasad wyznaniowych i z tego powodu dla ogółu obywateli polskich wyznania ewang.-augsb. stanowczo nie jest do przyjęcia.

Art. 2 omawianego wniosku zawiera postanowienia wręcz przeciwnie nawet najskromniejszym wymogom demokracji i zupełnie nie odpowiada duchowi czasu. Wprowadza on prawo głosowania trzech-przymiotnikowe, zamiast uznanego dziś przez świat cały, jak również przez naszą Konstytucję głosowania pięcio-przymiotnikowego. Szczytem zaś reakcyjnej tendencji wniosku jest podniesienie wieku wyborczego do roku 24, a wieku wybieralności do 30 roku życia. Ogół obywateli polskich wyznania ewang.-augsb. na postanowienia takie zgodzić się nie może i domaga się przeprowadzenia wyborów na zasadzie art. 11, 12 i 13 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 marca 1921 r.

Art. 3 wniosku posła Bobka powierza przeprowadzenie wyborów i wydanie odpowiednich przepisów wyborczych Konsystorzowi ewang.-augsb. w Warszawie. Postanowienie to u członków Kościoła ewang.-augsb. wywołało wielkie oburzenie, ponieważ obecny Konsystorz ewang.-augsb. w Warszawie wśród przeważającej większości ogółu ewangelickiego w Kraju nie posiada najmniejszego zaufania. Obecny Konsystorz ewang.-augsb. życzeniom ogółu ewangelickiego nie odpowiada, ponieważ jest on pozostałością dawnego rosyjskiego Rządu Carskiego, przez który został mianowany. Wyraz temu niezadowoleniu dało zebranie z dnia 5 kwietnia r. b., które obecnemu Konsystorzowi jednomyślnie wyraziło votum nieufności. Ogół ewangelicki życzy sobie, aby przeprowadzenie wyborów powierzone zostało pięciu najstarszym wiekiem księżom-pastorom wyznania ewang.-augsb., powołanym przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Wobec powyższego Komisja Wykonawcza jako powstałe z wyboru przedstawicielstwo dwóch najliczniejszych w Rzeczypospolitej Polskiej Parafji ewang.-augsb. zwraca się do Klubów Sejmowych z usilną prośbą o poparcie akcji, rozpoczętej przez nas, w myśl życzeń ogółu. Komisja wykonawcza **najusilniej prosi, aby Panowie Posłowie dołożyli wszelkich starań, aby wniosek posła Bobka został cofnięty z porządku dziennego obrad sejmowych** jako sprzeczny z wolą tych, dla których Ustawa ta ma być przeznaczona i jako gwałcący najelementarniejsze zasady zarówno demokracji, jako też i podstawy wyznania ewang.-augsburskiego.

Komisja Wykonawcza jednocześnie prosi Panów Posłów Sejmowych o poparcie załączonego wniosku posła Spickermana i tow., jako w zupełności odpowiadającego życzeniom ogółu obywateli polskich wyznania ewang.-augsb.

Licząc na powagę tych zasad i na te szczytne hasła, któremi się panowie Posłowie kierują w swojej pracy sejmowej i społecznej, żywimy nadzieję, że Panowie nam swego poparcia nie odmówią, a to tembardziej, że w danym wypadku chodzi o walkę szerokiego ogółu przeciwko reakcyjnym zakusom pewnych sfer klerykalnych, chodzi o zdobycie dla ogółu demokratycznego prawa stanowienia o losach Kościoła i wyrwanie steru z rąk garstki żadnej władzy a pozostałej po carskich rządach, depczącej zasady wolności obywatelskiej w Niepodległej Rzeczypospolitej Polskiej. Czyn ten zażkarbi Panom Posłom Sejmowym szczerą wdzięczność ogółu obywateli polskich wyznania ewang.-augsb.

Komisja Wykonawcza:

W Z.